

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoCsp/9/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8324201700
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8324201700.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Anny Kovalovej, PhD. a doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. v právnej veci žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom v Bratislave, na Mlynských nivách č. 1, IČO: 31 320 155, právne zastúpeného Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom v Martine, na ul. Jilemnického č. 4012/30, IČO: 36 715 352, proti žalovanej: J. A., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v Q. V. č. XXX, právne zastúpenej LEGALINK s.r.o., so sídlom v Bratislave, na Mlynských nivách č. 53, IČO: 50 990 365, o zaplatenie sumy 328 eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 03.02.2025 č. k. 5Csp 44/2024 - 95, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a výroku o trovách konania.

Mení rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žalovanej sa priznáva voči žalobcovi náhrada trov prvoinštančného konania v rozsahu 8 %.

Žalobcovi sa priznáva voči žalovanej náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 314,47 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo súm 10,18 eur od 21.07.2023 do zaplatenia, 14,67 eur od 21.08.2023 do zaplatenia, 14,91 eur od 21.09.2023 do zaplatenia, 15,30 eur od 21.10.2023 do zaplatenia, 15,39 eur od 21.11.2023 do zaplatenia, 15,78 eur od 21.12.2023 do zaplatenia, 15,89 eur od 21.01.2024 do zaplatenia, 16,15 eur od 21.02.2024 do zaplatenia, 16,64 eur od 21.03.2024 do zaplatenia, 16,67 eur od 21.04.2024 do zaplatenia, 17,04 eur od 21.05.2024 do zaplatenia, 17,21 eur od 21.06.2024 do zaplatenia, 17,57 eur od 21.07.2024 do zaplatenia, 17,77 eur od 21.08.2024 do zaplatenia, 18,05 eur od 21.09.2024 do zaplatenia, 18,40 eur od 21.10.2024 do zaplatenia, 18,64 eur od 21.11.2024 do zaplatenia, 18,97 eur od 21.12.2024 do zaplatenia a 19,24 eur od 21.01.2025 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 84 %.

2. V priebehu konania žalobca vzal žalobu čiastočne späť ohľadne zaplatenia sumy 356,17 eur. Predmetom sporu po čiastočnom späťvzati žaloby zostalo konanie o zaplatenie 328 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 328 eur od 02.12.2021 do zaplatenia a nárok na náhradu trov konania. O tomto dispozičnom úkone podľa § 145 ods. 3 C.s.p. sa nerozhodovalo, nakoľko čiastočné späťvzatie bolo súdu doručené ešte pred doručením žaloby žalovanej.

3. Následne na základe vykonaného dokazovania sa dospelo k záveru, že žalobca pri poskytovaní úveru porušil povinnosti vyplývajúce z ust. § 7 zákona č. 129/2010 Z.z., teda hrubo porušil povinnosť posudzovať schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou, čo má za následok podľa ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Žalobcovi z listinných dokladov predložených mu žalovanou bolo zrejmé, že jej príjem pozostáva z finančného príspevku na opatrovanie osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, pričom podľa mena, priezviska a dátumu narodenia sa javí, že ide o dieťa žalovanej, teda údaj o vyživovaných deťoch, ktoré žalobca uviedol vo vyjadrení, sa javí ako nesprávny. Taktiež žalobca neprihliadol na informácie, ktoré mu vyplývali z registra SRBI a teda, že žalovaná je v omeškaní s úhradami poskytnutých úverov, a to viac ako 24 mesiacov, pričom je v omeškaní s úhradou celkovej sumy 1.652 eur. Žalobca ani len nezisťoval okrem už uvedených finančných výdavkov žalovanej na skôr poskytnuté úvery ďalšie výdavky žalovanej akými sú napr. náklady na bývanie, stravu, ošatenie a iné výdavky na zabezpečovanie základných životných potrieb, nakoľko len zjednodušeným prihliadnutím na výšku životného minima nie je možné dospieť k záveru o odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti splácať žiadaný úver, keďže žalobca nemal žiadne bližšie informácie o pravidelných mesačných výdavkoch žalovanej a tieto informácie ani bližšie nezisťoval. Vzhľadom na uvedené bol postup žalobcu vyhodnotený ako formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti, v dôsledku čoho je potrebné úver považovať za bezúročný a bezpoplatkový v zmysle ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., pričom tento úver je zároveň sankcionovaný nemožnosťou vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celého úveru.

4. Za opodstatnenú sa považovala tiež námietka žalovanej, podľa ktorej mimoriadne splatenie úveru nebolo platné, nakoľko predžalobná upomienka zo dňa 26.09.2021 podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, neobsahovala špecifikáciu splátky, s ktorou bola žalovaná v omeškaní viac ako 3 mesiace a pre nezaplatenie ktorej mohol žalobca pristúpiť k vyhláseniu mimoriadneho zosplatenia úveru. Žalobca vyzval žalovanú na úhradu 60 eur, čo predstavovalo 3 neuhradené splátky, avšak iba s jednou splátkou bola žalovaná v omeškaní viac ako 3 mesiace, a teda v dôsledku, ak by uhradila iba túto splátku, žalobca by nemohol pristúpiť k zosplateniu úveru. O tejto skutočnosti však žalovanú nepoučil a vyzval ju na úhradu celej dlžnej sumy. Vzhľadom na uvedené predmetná výzva nebola dostatočne určitá, a preto sa tento úkon nepovažoval za platný podľa ust. § 37 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti sa poukázalo na totožné závery, ku ktorým dospel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v obdobnej právnej veci vedenej pod sp. zn. 5 Cdo 2/2023 v rozhodnutí zo dňa 25.01.2024.

5. Čo sa týka rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo 123/2022 z 30.01.2024, na ktoré poukázal žalobca, v tejto súvislosti sa skonštatovalo, že ide o ojedinelé rozhodnutie, ktoré vyslovuje opačný názor ako bol uvedený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 2/2023, ktoré bolo vydané v rovnakom čase, pričom po tomto rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky prijal ďalšie rozhodnutia, ktoré jasne konštatujú, že pre platné zosplatenie sa vyžaduje, aby výzva pre zosplatením obsahovala špecifikáciu konkrétnej splátky, s úhradou ktorej je dlžník v omeškaní viac ako 3 mesiace.

6. Výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v predmetnej právnej veci špecifikáciu splátky neobsahovala, a preto mimoriadne zosplatenie bolo vyhodnotený ako neplatný, v dôsledku čoho žalobcovi boli priznané iba nepremilčané splatné splátky istiny, a to podľa splátkového kalendára zo dňa 03.09.2020 (č.l. 77 spisu). Žalobca poskytol žalovanej istinu úveru vo výške 748 eur, pričom žalovaná uhradila žalobcovi sumu 420 eur, teda neuhradená istina predstavovala čiastku 328 eur, avšak splátky istiny vo výške 8,65 eur (splatná k 20.03.2025) a 19,55 eur (splatná k 20.02.2025) neboli splatné ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci, teda ku dňu 03.02.2025. Preto tieto splátky v čase rozhodovania nebolo možné priznať, v dôsledku čoho bola žaloba o zaplatenie sumy 28,20 eur zamietnutá.

7. Čo sa týka žiadaných úrokov z omeškania, žalobca žiadal priznať úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 328 eur od 02.12.2021 do zaplatenia, pričom však po započítaní jednotlivých platieb žalovanej na splátky istiny úveru podľa splátkového kalendára vydaného po odložení splátok v období od 20.06.2020 do 20.02.2021 prvoinštančný súd dospel k záveru, že žalovaná neuhradila splátky splatné od 20.07.2023 až do 20.01.2025. Preto žalobcovi bol priznaný nárok na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z jednotlivých súm splátok istiny úveru odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých splátok. Čo sa týka ostatného uplatneného rozsahu príslušenstva, teda úrokov z omeškania, bola žaloba v tejto časti zamietnutá.

8. Výrok o trovách bol odôvodnený ust. § 251, § 255 ods. 1, ods. 2 a § 262 ods. 1 a ods. 2 C.s.p. Žalobca bol v spore o zaplatenie sumy 328 eur úspešný v rozsahu 92 %, pričom úspech žalovanej predstavuje 8 %. Úspešnejšiemu žalobcovi tak bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 84 % (92 % - 8 %).

9. Proti tomuto rozsudku, s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Navrhla rozsudok v jeho napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Alternatívne požadovala rozhodnutie zmeniť tak, aby žaloba žalobcu bola v celom rozsahu zamietnutá. Zároveň požadovala priznať voči žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100 %.

10. Ako dôvod uviedla, že z elektronického súdneho spisu vyplýva skutočnosť, podľa ktorej žaloba bola na súd doručená dňa 25.06.2024, pričom čiastočné späťvzatie žaloby bolo doručené súdu až dňa 02.08.2024, teda po podaní žaloby. Uvedená skutočnosť má vplyv na výrok o trovách konania, nakoľko k čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo bez udania dôvodu, a teda zavinenie na zastavení konania v tejto časti je na strane žalobcu. Nie je pritom rozhodujúci okamih, kedy bola žaloba doručená žalovanej, ale skutočnosť, že k späťvzatiu žaloby došlo po podaní žaloby na súd.

11. Pokiaľ ide o posúdenie otázky premlčania súdom prvej inštancie, toto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa najnovšieho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.01.2024 vydaného vo veci 1Cdo 123/2022, podstata ust. § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka je v tom, že plynutie premlčacej doby by nemalo byť výlučne na vôli veriteľa. Pokiaľ teda veriteľ môže jednostranným právnym úkonom vyvolať možnosť uplatniť svoj nárok na súde, je potrebné, aby mu plynula premlčacia doba bez ohľadu na to, kedy toto právo využije. Zo znenia tohto uznesenia tak jednoznačne vyplýva, že začiatok plynutia premlčacej doby je pevne stanovený a nemôže byť oddialený vôľou veriteľa, ani modifikovaný iným zákonným ustanovením, nakoľko už ust. § 103 Občianskeho zákonníka je lex specialis k § 101 Občianskeho zákonníka. Treba mať na zreteli, že ust. § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka sa snaží práve zamedziť oddialovaniu začiatku premlčania. V opačnom prípade by veriteľ mohol čakať na uplatnenie práva podľa § 563 Občianskeho zákonníka až do splatnosti poslednej splátky, čo je v priamom rozpore s cieľom prezentovaným v druhej vete ust. § 103 Občianskeho zákonníka.

12. S poukazom na uvedené premlčacia doba začala plynúť najneskôr od prvého omeškania žalovanej so splatením splátky úveru predĺženého o lehotu 3 mesiacov a 15 dní (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Prvé omeškanie nastalo pri splátke splatnej dňa 20.06.2020, čo pri počítaní 3 mesiacov a 15 dní dáva dátum 05.10.2020. Premlčacia doba tak v predmetnom prípade uplynula dňa 05.10.2023. Nakoľko žaloba bola podaná až po tomto dátume, je nárok žalobcu premlčaný v celosti.

13. Žalobca navrhol rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

14. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovanej, s výnimkou odvolania smerujúceho proti výroku o trovách konania, nie je opodstatnené.

15. Pri rozhodovaní vo veci samej sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvedený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

16. Čo sa týka námietky žalovanej spochybňujúcej právne posúdenie premlčania zo strany prvoinštančného súdu, s touto nie je možné sa stotožniť.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 13.02.2025 vydaným vo veci 6Cdo 152/2022, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 3/2025 pod č. 34, uzatvoril, že bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenie preň zákonom určených podmienok (uplynutia

oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.10.2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

18. V danom v prípade, ako na to správne poukázal súd prvej inštancie, zosplatnenie úveru neobsahovalo špecifikáciu splátky, s ktorou bola žalovaná v omeškaní. Za takejto situácie právny úkon zaplatenia nekonkretizujúci splátku, s ktorou bola žalovaná v omeškaní, nemohol byť preto posúdený inak ako neurčitý, a teda postihnutý sankciou neplatnosti podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

19. Neplatnosť právneho úkonu zosplatnenia úveru má pritom zásadný význam pre možnosť použitia ust. § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Právny následok vyplývajúci z tohto ustanovenia by tak mohol nastať len za situácie platného zosplatnenia úveru. K tomu ale nedošlo, a preto pri posúdení žalobcom uplatneného nároku sa správne vychádzalo z ust. § 103 vety prvej Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti.

20. Keďže v danom prípade ani jedna zo splátok tvoriacich žalobcovi priznanú sumu 314,47 eur nebola ku dňu začatia konania premlčaná, súd prvej inštancie správne postupoval, ak žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 314,47 eur spolu s príslušným úrokom z omeškania. Odvolací súd preto postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok vo výroku o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 314,47 eur spolu s príslušným úrokom z omeškania ako vecne správny potvrdil.

21. Zároveň zmenil rozsudok (§ 388 C.s.p.) vo výroku o trovách konania tak, že žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 8 %.

22. Aj keď v zmysle ust. § 145 ods. 3 C.s.p. súd rozhodnutím nevyslovuje čiastočné zastavenie konania v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby urobeného pred jej doručením žalovanej strane, nič to nemení na tom, že žalobca nesie zavinenie na čiastočnom späťvzatí žaloby a de facto zastavení konania, nakoľko predmetom konania po čiastočnom späťvzatí žaloby zostali ostávajúce žalobou uplatnené nároky, pričom žalobca vzal žalobu späť nie z vlastnej iniciatívy, ale až po tom, čo ho súd prvej inštancie na to podaním zo dňa 18.07.2024 vyzval (č. l. 42 spisu), nakoľko považoval žalobu sčasti za nedôvodnú pre jej rozpor so zákonom č. 129/2010 Z.z. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.01.2011 sp. zn. 6MCdo 19/2010, podľa ktorého, ak nejde o prípad, kedy bolo žalobe celkom vyhovené, musí byť v zmysle citovaného ust. § 142 ods. 2 O.s.p. (teraz § 255 ods. 2 C.s.p.) náhrada trov pomerne rozdelená. To vyžaduje určiť pomer úspechu oboch strán vo veci a od úspechu účastníka (víťaznej strany) odčítať jeho neúspech (t.j. mieru úspechu druhej strany). Vo výške rozdielu má účastník právo, aby mu druhý účastník (druhá strana) nahradil pomernú časť trov, ktoré vynaložil pri účelnom uplatňovaní alebo bránení práva. Výška trov, ktoré v konaní vznikli druhému účastníkovi je tu nerozhodná. Ak je pomer úspechu a neúspechu u oboch strán rovnaký alebo približne rovnaký súd vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. V prípade, ak konanie bolo sčasti zastavené, napr. z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby alebo pre nedostatok podmienok konania, súd prihliadne na to, či a kto zaviniť, že k zastaveniu muselo dôjsť. Najprv teda posúdi (v režime § 146 ods. 1 písm. c) a ods. 2 O.s.p. - teraz § 256 ods. 1 C.s.p.) otázku, čo bolo dôvodom, že konanie muselo byť sčasti zastavené a s prihliadnutím k tomuto záveru potom hodnotí (podľa § 142 ods. 2 O.s.p. - teraz § 255 ods. 2 C.s.p.) celkovú otázku z akej časti bol ten-ktorý účastník úspešný. Ak je na čiastočnom späťvzatí žaloby dané zavinenie žalobcu, treba z pohľadu § 142 ods. 2 O.s.p. (teraz § 255 ods. 2 C.s.p.) dôvodiť, že v tomto rozsahu nemal žalobca vo veci úspech. Vždy platí, že kto zaviniť čiastočné zastavenie konania, mal ohľadne tejto časti žaloby neúspech a úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričíta opačnej strane sporu.

23. S prihliadnutím na uvedené žalobca pôvodne žalobou uplatňoval nároky spolu v sume 684,17 eur a z takto uplatnenej sumy žalobcovi bola priznaná iba čiastka vo výške 314,47 eur. Úspech žalobcu tak predstavoval 46 % a jeho neúspech, ktorý je zároveň úspechom žalovanej dosiahol 54 %. V spore úspešnejšej žalovanej tak vznikol nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 8 % (54 % - 46 %).

24. Pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, vo veci samej žalovaná nemala ani čiastočný úspech, a preto odvolací súd v súlade s ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. priznal úspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

25. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).